

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-95/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. június 26. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: **2019. június 26. 8:00 óra**

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. június

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

- 1. Az elemzéshez használt Anyagmentes termelési érték meghatározásánál melyik tételket kell az alábbiak közül csökkentő tételként figyelembe venni?**
 - a) Anyagköltség
 - b) Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)
 - c) Értékcsökkenési leírás
 - d) Értékesítés nettó árbevétele
 - e) Saját termelésű készletek negatív állományváltozása

- 2. Mi jellemző a báziskorrekción alapuló költségtervezésre?**
 - a) a bázis időszaki költségeket korrigálják a várhatóan nem ismétlődő költségelemekkel
 - b) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy "szinte" nullára visszaszoríthatók
 - c) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy nem lesz változás
 - d) figyelembe vehetőek olyan költségek is, amelyek az előző időszakban nem merültek fel
 - e) minden költséget az átlagos növekedési rátával korrigálunk

- 3. Melyik tényező nem befolyásolja az elérhető optimális eredmény tervezésével kapcsolatos döntéseket?**
 - a) eladási ár
 - b) értékesítés közvetett (fix) költsége
 - c) közvetlen önköltség
 - d) lekötött megrendelés
 - e) tervezett állományváltozás

- 4. Melyik vagyonelem befolyásolja a likviditási ráta értékét?**
 - a) bankbetét
 - b) hosszú lejáratú hiteltartozás
 - c) jegyzett tőke
 - d) szállítói kötelezettség
 - e) tárgyi eszköz

- 5. Az alábbiak közül melyik tartozik a mérlegelemzés horizontális mutatói közé?**
 - a) adósságfedezeti mutató
 - b) befektetett eszközök fedezete
 - c) eszközarányos jövedelmezőségi mutató
 - d) nettó forgótőke mutató
 - e) tőkefeszültség mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Áruértékesítés készpénzért veszteséggel		+		
Befektetési célú részvények után befolyt osztalék			+	
Hosszú lejáratra felvett hitel törlesztése				-
Lekötött tartalék képzése eredménytartalékból	X			
Nettó bérek átutalása		-		

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben! **5 * 1 = 5 pont**

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Bértartozás (esedékesség következő hó 5-e)						X		
Értékelési tartalék								X
Éven túl mobilizálható félkész termék			X					
Ingatlanok				X				
Készpénz	X							

III. feladat (5 pont)

A stratégia kialakításakor elengedhetetlen, hogy a vállalkozás megismerje és értékelje az iparágban (mikrokörnyezetben) érvényesülő azon gazdasági tényezőket, amelyek meghatározóak a versenyhelyzetére. Ezeknek a hatásoknak a felismerésén alapszik Porter elemzési modellje, az öt versenyerő modell.

Feladat:

Sorolja fel a Porter modell (versenyelőny modell) öt tényezőjét!

- potenciális versenytársak megjelenésének veszélye (új belépők)
- szállítók alkupozíciója
- vevők alkupozíciója
- helyettesítő termékekből adódó veszélyek
- már meglévő versenytársak miatti verseny intenzitása

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (7 + 10 + 3 = 20 pont)

Egy termelő vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

.....
Értékesítés közvetlen költségei (változó ktg.)	6 000 MFt
Értékesítés bruttó eredménye (fedezeti összeg)	2 000 MFt
Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)	1 500 MFt

Az értékesítés közvetlen költségei csak lineárisan változó részből állnak. A tervek alapján a vállalkozás 60 MFt-tal szeretné növelni az eredményét. Az előzetes elemzések azt mutatják, hogy ehhez az eladási ár nem növelhető, illetve a fix költség nem csökkenthető.

Feladat:

- Határozza meg a vállalkozás fedezeti ponthoz tartozó árbevételét!
- Számolja ki mindegyik megvalósítható esetre, hogy milyen mértékű %-os változtatással érhető el a megcélzott eredmény!
- Állapítsa meg a kiszámolt tényezők nyereségérzékenységi szorzóját (két tizedesjegyre)!

	Alapeset	Fedezeti pont	Mennyiség növelés	Változó ktg. csökkentés
Értékesítés nettó árbevétele	8 000	6 000	8 240	8 000
Értékesítés közvetlen költségei	6 000	4 500	6 180	5 940
Fedezeti összeg	2 000	1 500	2 060	2 060
Értékesítés közvetett költségei	1 500	1 500	1 500	1 500
Értékesítés eredménye	500	0	560	560
	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>

a) Értékesítés mennyiségének változása $1\,500 / 2\,000 = 75\% \rightarrow -25\%$ **(1 pont)**
 Árbevétel és Értékesítés közvetlen költségei is ugyanilyen mértékben változnak.
 Fedezeti ponthoz tartozó árbevétel: $8\,000 * 75\% = 6\,000$ MFt **(1 pont)**

b) Tervezett eredmény: $500 + 60 = 560$ MFt **(1 pont)**
 Értékesített mennyiség növelés $(2\,060 - 2\,000) / 2\,000 = +3\%$ **(2 pont)**
 Változó ktg. csökkentés mértéke $(5\,940 - 6\,000) / 6\,000 = -1\%$ **(2 pont)**

c) eredmény változása $60 / 500 = 12\%$ **(1 pont)**
 Értékesített mennyiség növelés esetén: $12\% / 3\% = 4$ **(1 pont)**
 Változó ktg. csökkentés esetén: $12\% / 1\% = 12$ **(1 pont)**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (23 + 12 = 35 pont)

A vállalkozás kétféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt két év értékesítéséről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Bázis		Tárgy	
	labda	matrac	labda	matrac
Értékesített mennyiség (edb)	200	150	240	160
Eladási egységár (Ft/db)	1 000	5 000	1 200	5 400
Előállítási önkgt. (Ft/db)	400	2 300	450	2 500
Gépóra-igény (gó/db)	0,25	0,40	0,21	0,38

Feladat:

- a) Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését a gyártmány-karakterisztikák módszerével!
(láncmódszeres felbontás, erőforrásra jutó fedezetes szétbontással)
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés (13*1,25 ≈ 16 pont)	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt) Σqa	200 * 1 000 + 150 * 5 000 = 950 000	240 * 1 000 + 160 * 5 000 = 1 040 000	240 * 1 200 + 160 * 5 400 = 1 152 000
Ért. kvetlen. ktg. (eFt) Σqö	200 * 400 + 150 * 2 300 = 425 000	240 * 400 + 160 * 2 300 = 464 000	240 * 450 + 160 * 2 500 = 508 000
Fedezeti összeg (eFt) Fö = Σ q * (a - ö)	950 000 - 425 000 = 525 000	1 040 000 - 464 000 = 576 000	1 152 000 - 508 000 = 644 000
Gépóra n	200 * 0,25 + 150 * 0,40 = 110	240 * 0,25 + 160 * 0,40 = 124	*
Gépórára jutó fedezet s	525 000 / 110 = 4 772,72727	576 000 / 124 = 4 645,16129	*

* Az elemzéshez nincs szükség erre az adatra.

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 644\ 000 - 525\ 000 = + 119\ 000$ eFt (1 pont)

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = \Sigma (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 576\ 000 - 525\ 000 = + 51\ 000$ eFt (1 pont)

Tiszta volumen változás hatása:

$q_{1\Delta} = (\Sigma q_1 n_0 - \Sigma q_0 n_0) * s_0 = (1\ 040\ 000 - 950\ 000) * 4\ 772,72727 = + 66\ 818$ eFt (1,5 pont)

Összetétel változás hatása:

$q_{2\Delta} = \Sigma q_1 n_0 * (s_{1,0} - s_0) = 1\ 040\ 000 * (4\ 645,16129 - 4\ 772,72727) = - 15\ 818$ eFt (1,5 pont)

Árváltozás hatás: $a_{\Delta} = \Sigma q_1 * (a_1 - a_0) = 1\ 152\ 000 - 1\ 040\ 000 = + 112\ 000$ (1 pont)

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -\Sigma q_1 * (\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = -(508\ 000 - 464\ 000) = - 44\ 000$ eFt (1 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

A vállalkozás fedezeti összege összesen 119 000 eFt-tal emelkedett a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 51 000 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
 - tisztán az értékesítés mennyiségének (változatlan összetétel mellett) átlagos növekedése 66 818 eFt-tal csökkentette a fedezeti összeget;
 - az értékesítés összetétele kedvezően változott (eltolódott az értékesítés a magasabb egy gépóra jutó fedezetű termékek felé), ami miatt a fedezeti összeg 15 818 eFt-tal csökkent;
- az eladási egységárak növekedése következtében a fedezeti összeg 112 000 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 44 000 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezte, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (5 + 6 + 6 + 3 = 20 pont)

Egy kereskedő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

<i>Megnevezés</i>	<i>Bázisidőszak</i>	<i>Tárgyidőszak</i>
Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)	180 000	216 000
Árukészlet nyitó értéke	9 400	10 600
Árukészlet záró értéke	10 600	11 000

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az árukkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt).

Feladatok:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az áruk mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
10 600	216 400* (2 pont)	216 000 (1 pont)	11 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$216\,000 + 11\,000 - 10\,600 = 216\,400 \text{ eFt}$$

b) Határozza meg mindkét időszakra az áruk forgási idejét (360 napos évvel és egy tizedes jegy pontossággal számolva)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos árukészlet	$(9\,400 + 10\,600) / 2$ = 10 000 MFt	$(10\,600 + 11\,000) / 2$ = 10 800 MFt
Napi ELÁBÉ	$180\,000 / 360 = 500 \text{ MFt/nap}$	$216\,000 / 360 = 600 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$10\,000 / 500 = 20 \text{ nap}$	$10\,800 / 600 = 18 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Szövegesen értelmezze az áruk forgási idejének változását!

Áruértékesítés változása: $216\,000 / 180\,000 = 120\% \rightarrow +20\%$ (1 pont)

Átlagos árukészlet változása: $10\,800 / 10\,000 = 108\% \rightarrow +8\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $18 / 20 = 90\% \rightarrow -10\%$ (1 pont)

Az áruk forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az árukészlet átlagos állománya kisebb mértékben (8 %) nőtt, mint az áruértékesítés (20 %) (3 pont).

d) Az árukészlettel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (1 pont)

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása (1 pont)

Összeg: $-(11\,000 - 10\,600) = -400 \text{ MFt}$ (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).